

T.C.
SINOP ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK
ANABİLİM DALI

PSİKOLOJİK DANIŞMAN ADAYLARI İÇİN
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI
EĞİTİM-ÖĞRETİM KURUMLARINDA
YAPILACAK
OKULLARDA REHBERLİK VE PSİKOLOJİK
DANIŞMA UYGULAMALARI I
KILAVUZU

EYLÜL-2021

© Sinop Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Bu Ders Materyali Psikolojik Danışman Eğitiminde Kullanılmak İçin; YÖK/Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi (1997) kapsamında Eğitim Fakültelerinde öğretmen eğitimiyle ilgili derslerde kullanılmak üzere yayınlanan kitaptan, 14.06.2018 tarih ve 31666252-399-E. 11700767 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının makam oluru ile güncellenmiş olan “Öğretmen Adaylarının Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Öğretim Kurumlarında Yapacakları Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Yönerge’den ve Ankara Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı tarafından hazırlanan Okullarda Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Uygulaması 1 Kılavuzu’ndan faydalanılarak hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Bu kılavuz, eğitim fakültelerinde uygulamadan sorumlu *Öğretim Elemanları*, *Uygulama Psikolojik Danışmanları/Rehber Öğretmenleri* ve *Psikolojik Danışman Adayları* için hazırlanmıştır. Kılavuzdaki etkinlikler, uygulama yapacak psikolojik danışman adayları tarafından gerçekleştirilecektir. Bu çalışmalar, ilgili öğretim elemanları ile uygulama psikolojik danışmanı/rehber öğretmenleri tarafından izlenecek ve desteklenecektir.

Okullarda Rehberlik ve Psikolojik Danışma Uygulamalarının Kapsamı

Psikolojik danışman adaylarının mesleğe hazırlanmaları sırasında psikolojik danışman/rehber öğretmen ve öğrencilerle birlikte **uygulama çalışmaları** yapmaları esastır. Bu kılavuzda, okullarda yapılacak okullarda rehberlik ve psikolojik danışma uygulamaları dersi hakkında bilgi verilmektedir. Psikolojik danışman adaylarının, okullarda olabildiğince farklı sınıf düzeylerinde çalışmaları ve eğitim programlarının kapsadığı bütün çalışmalara aktif olarak katılmaları gerekir. Okul öncesi, ilkökul, ortaokul ve liselerde akademik gelişim, kariyer gelişimi ve sosyal duygusal gelişim alanına ilişkin RPD etkinliklerinin incelenmesi, test ve test dışı tekniklerin uygulanması ve yorumlanması; çeşitli konularda grup rehberliği programlarının geliştirilerek uygulanması dersin kapsamını oluşturmaktadır.

OKULLARDA REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA UYGULAMALARI-I DERSİ

Okullarda rehberlik ve psikolojik danışma uygulamaları, psikolojik danışman adayının kazanmış olduğu bilgi ve becerilerini bir okul ortamında deneyip geliştirebilmesi ve mesleğinin gerektirdiği özellikleri kazanabilmesi için planlanan 2 saat teorik ve 6 saat uygulamalı bir derstir. **Okullarda rehberlik ve psikolojik danışma uygulamaları** özel beceri ve eğitim gerektirdiğinden rehberlik ve psikolojik danışmanlık anabilim dalında görev yapan ya da rehberlik ve psikolojik danışmanlık alanında lisansüstü eğitimi olan öğretim üyeleri ve öğretim elemanları tarafından yürütülür. Öğrenciler, bu derste dönem sonunda toplanmak üzere birer uygulama dosyası hazırlayacaktır.

Fakültedeki iki saatlik teorik derslerin işleniş;

- Uygulama okulunda yapılanların öğretim elemanlarının gözetiminde tartışılması ve psikolojik danışman adaylarının uygulama okulunda izlenmesi,
- Rehberlik etkinliklerinin ve danışman plânlarının gözden geçirilmesi ve imzalanması,
- Öğretim elemanlarının uygulama okulu psikolojik danışmanlarından/rehber öğretmenlerinden uygulama öğrencileri hakkında aldıkları bilgilerin sınıf ortamında tartışılması şeklinde olmalıdır.

Amaç

Bu derste, öğrencilerin farklı eğitim kademelerindeki kurumlarda sosyal-duygusal, akademik ve kariyer gelişim alanlarında sunulan psikolojik danışma ve rehberlik (PDR) hizmetlerini gözlemlemeleri, uygulanan rehberlik etkinliklerini incelemeleri ve okul psikolojik danışmanı ile işbirliği içerisinde seçilen rehberlik etkinliklerini uygulamaları, okul psikolojik danışmanlarının görev ve sorumluluklarını öğrenmeleri, test ve test dışı teknikleri uygulayıp yorumlayarak okul PDR hizmetleriyle ilgili deneyim kazanmaları amaçlanmaktadır.

Kazanımlar

Okullarda rehberlik ve psikolojik danışma uygulamaları dersi tamamlandığında psikolojik danışman adayları aşağıdaki kazanımları elde etmesi beklenmektedir:

- İlkokul, ortaokul, lise ve rehberlik ve araştırma merkezi gibi kurumlarda yürütülen psikolojik danışma ve rehberlik çalışmalarını tanır.
- Okul psikolojik danışmanın görev ve sorumluluklarını bilir.
- Kişisel sosyal, akademik ve kariyer gelişim alanlarında sunulan psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin amacını ve kapsamını bilir.
- Bireyi tanıma öğrencilerin gelişimsel özelliklerine ve ihtiyaçlarına uygun teknikleri seçer.
- Bireyi tanıma tekniklerini uygulayarak sonuçlarını değerlendirir.
- Sınıf rehberliği etkinliği uygulama becerisi kazanır.
- Okul PDR hizmetlerinin sunumunda yasalara ve mesleki etik ilke ve kurallara uygun davranır.

Kapsam

Okullarda RPD Uygulamaları dersi, teorik ve uygulama olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Bu ders, Yükseköğretim Kurumu (YÖK) ile Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) arasındaki protokol kapsamında şekillendirildiği için dersin 14 haftadan oluşan teorik bölümü üniversitelerde, 12 haftadan oluşan uygulama bölümü ise anlaşmalı eğitim kurumlarında gerçekleştirilmektedir. Dersin teorik bölümü, sorumlu öğretim elemanı tarafından yürütülmektedir. Dersin uygulama bölümü ise sorumlu okul psikolojik danışmanlarının gözetiminde gerçekleştirilmektedir. Ders haftada toplam 8 saat ve 5 kredilik bir derstir. Dersin 2 saatlik Teorik kısmı fakültede, 6 saatlik uygulama kısmı ise uygulama okulunda işlenmektedir.

Derse Devam

Öğrencilerin devam durumları, uygulama okullarında sorumlu okul psikolojik danışmanı, üniversitede ise uygulama öğretim elemanı tarafından takip edilmektedir. Dersin teorik bölümüne %70, uygulama bölümüne ise %100 katılım zorunludur. Öğrencilerden 12 haftalık uygulama sürecini tam bir katılım ile gerçekleştirmeleri beklenmektedir. Zorunlu hallerde kurumlardaki uygulama çalışmalarına katılamayacak öğrencinin, ilgili öğretim elemanını ve sorumlu okul psikolojik danışmanını önceden bilgilendirmesi gerekmektedir. Bu durumda katılım sağlanamayan çalışma için aynı hafta içinde başka bir gün ya da bir başka hafta daha fazla katılım sağlanarak telafi yapılabilir.

Psikolojik Danışman Adaylarında Beklenen Sorumluluklar

Ders kapsamında öğrencilerin görev ve sorumlulukları aşağıda listelenmiştir.

- Öğrenciler, öğretim elemanı ve okul psikolojik danışmanının gözetim ve rehberliğinde uygulama etkinlik planında belirtilen çalışmaları yerine getirir ve uygulamalara ilişkin ayrıntılı çalışma raporu hazırlar.
- Öğrencilerin uygulamalara planlandığı şekilde eksiksiz katılımı beklenir. Ancak yasal mazereti nedeniyle eksik kalan uygulamalar uygulama öğretmenin programı göz önünde bulundurularak telafi ettirilebilir.
- Öğrencilerin uygulamaları gerçekleştirecekleri kurumlara zamanında gitmeleri, okulun kurallarına uygun davranışlar sergilemeleri, sorumlu oldukları okul psikolojik danışmanının onayını almadan hiçbir faaliyette bulunmamaları ve yapılacak çalışmaları mesleki etik ve yasal sorumluluklar çerçevesinde gerçekleştirmeleri beklenir.
- Öğrencilerden ayrıca okulda titiz davranmaları, kişisel bakımlarına dikkat etmeleri öğrencilere cep telefonu numaralarını vermemeleri, öğrencilerin cep telefonu numaralarını almamaları,

öğrencilerle okul dışında görüşmemeleri ve meslek etiğine uygun davranarak sınırları korumaları beklenir.

- Öğrenciler okulda diğer öğretmen ve yöneticilerle uygun hitaplarla konuşur.
- Öğrenciler, uygulamalar sonunda, etkinlik planı çerçevesinde yürüttüğü çalışmalarını ve raporları içeren dosyayı tamamlar, dönem sonunda öğretim elemanına teslim eder.
- Öğrencilerin her hafta 6 saat sorumlu oldukları okullara giderek, aşağıda ayrıntılı olarak açıklanan etkinlikleri gerçekleştirmeleri gerekmektedir

Sorumlu Uygulama Psikolojik Danışmanlarının/Rehber Öğretmenlerinin Görevleri

Ders kapsamında her okul psikolojik danışmanına 4 öğrenci tanımlanmaktadır. Okul psikolojik danışmanlarından, sorumlu oldukları öğrencilerin gelişimleriyle ilgili yapmaları beklenen görevler aşağıda listelenmiştir.

- Öğrencilerin okulu/kurumu tanımalarına ve ortama uyum sağlamalarına destek olur.
- Öğrencileri okulun kuralları ve prosedürleri konusunda bilgilendirir.
- Öğrencilerin MEBBİS sistemindeki kayıt işlemlerini takip eder ve olası aksaklıkları sorumlu öğretim elemanına bildirir.
- Öğrencilerin uygulama sürecine devam durumlarını takip eder ve “Uygulama Öğrencisi Devam Çizelgesi”nin her bir öğrenci tarafından haftalık olarak imzalanmasını sağlar; ilgili formları dönem sonunda onaylayarak sorumlu öğretim elemanına iletir.
- Öğrencilerin uygulama sürecine devam durumlarını MEBBİS sistemine düzenli olarak kaydeder (geçmişe dönük işlemler en fazla iki haftayla sınırlandırılmıştır).
- Öğrencilerin okulda sunulan PDR hizmetleriyle ilgili bilgi alabilecekleri, bu hizmetleri gözlemleyip inceleyebilecekleri koşul ve olanakları sağlar.
- Öğrencilerle uygulamalar dışında, haftalık toplantılar ve görüşmeler düzenler.
- Öğrencilerin ders kapsamında yapmaları beklenen uygulamaları (bireyi tanıma teknikleri, mesleki rehberlik çalışmaları, sınıf rehberlik etkinlikleri uygulamaları, vb.) gerçekleştirebilecekleri koşul ve olanakları sağlar, uygulamalardan sonra geri bildirim verir.
- Öğrencilerin okulun bağlı bulunduğu Rehberlik ve Araştırma Merkezi’ni dönem içerisinde bir defa ziyaret etmelerini ve kurumdaki PDR hizmetleriyle ilgili bilgi almalarını sağlar.
- Öğrencilerin uygulama kurumlarında gerçekleştirecekleri çalışmalarını doğrudan gözlemler ve geri bildirimler verir.
- Öğrencilerin uygulama okullarındaki çalışmalarını haftalık olarak değerlendirir ve değerlendirmeleri MEBBİS sistemindeki günlük değerlendirme bölümüne kaydeder (en az 4 değerlendirmenin kaydedilmesi gerekmektedir).
- Öğrencilerin uygulama sürecindeki gelişim durumları hakkında dönem sonunda sorumlu öğretim elemanını bilgilendirir.
- Dönem sonunda MEBBİS’te yer alan ölçütlere göre öğrencilerin uygulamalarının değerlendirmesini tamamlar.
- Okul idaresi tarafından onaylanan değerlendirme formlarının bir nüshasını dönem sonunda sorumlu öğretim elemanına teslim eder.

Sorumlu Öğretim Elemanlarının Görevleri

Ders kapsamında her öğretim elemanına en fazla 8 öğrenci tanımlanmaktadır. Öğretim elemanlarının sorumlu oldukları öğrencilerin gelişimleriyle ilgili yapmaları gereken temel görevler aşağıda listelenmiştir.

- Sorumluluđuna verilen uygulama öğrencilerini, uygulamalarının dayandığı temeller, uygulama programında yer alacak etkinlikler ve uyulması gereken kurallar konusunda bilgilendirir.
- Uygulama öğrencilerini, uygulama eğitim kurumuna götürerek kurum yöneticileri, uygulama kurum koordinatörü ve sorumlu okul psikolojik danışmanı ile tanıştırır.
- Uygulama öğrencilerinin gelişimini ve eğitim kurumunda yapılan uygulamaları takip eder.
- Uygulama öğrencisinin gelişimini, uygulama öğrencisi ve okul psikolojik danışmanı ile değerlendirir.
- Öğrencilerin “Haftalık Değerlendirme Formu”nu düzenli bir şekilde doldurmalarını ve her hafta öğretim elemanına iletmelerini sağlar,
- Öğrencilerin yaptığı uygulamalarla ilgili bilgi alır ve ihtiyaç durumunda yapılan çalışmalara geri bildirim verir,
- Öğrencilere ihtiyaç duydukları uygulamalarla ilgili süpervizyon verir,
- Bireyi tanıma tekniklerinin seçilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi sürecinde öğrencilere destek olur,
- Mesleki rehberlik uygulamasının planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi sürecinde öğrencilere süpervizyon verir,
- Sınıf rehberlik uygulamalarının planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi sürecinde öğrencilere süpervizyon verir,
- Kanıta dayalı okul psikolojik danışma uygulamalarının planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi sürecinde öğrencilere danışmanlık yapar,
- Dönem sonunda Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemlerinde (MEBBİS) yer alan ölçütlere göre öğrencileri değerlendirir (<https://uod.meb.gov.tr/>),
- Dönem sonunda ders değerlendirme ölçütlerine göre öğrencilerin yıl sonu başarı puanlarını belirler.

İşleyiş

1. Eğitim Fakültelerinin okullarda rehberlik ve psikolojik danışma uygulamaları dersi kapsamındaki psikolojik danışman adayları uygulaması yapmak üzere seçilmiş okullara haftada 6 saat gider. Ayrıca uygulamasını değerlendirmek amacıyla öğretim elemanı ile sık sık görüşmeler yapar.
2. Fakülte uygulama koordinatörü, bölüm uygulama koordinatörünce belirlenen psikolojik danışman adayları sayısı, adları ile uygulamadan sorumlu öğretim elemanları ve seçilmiş uygulama okullarının adlarını liste halinde milli eğitim müdürlüklerine bildirir.
3. Milli eğitim müdürlükleri de onayladıkları listeleri, ilgili uygulama okullarına ve fakülte uygulama koordinatörüne gönderir.
4. Fakülte uygulama koordinatörü, milli eğitim müdürlüklerince onaylanan psikolojik danışman adaylarının sayısı, adları ile uygulamadan sorumlu öğretim elemanlarının adlarını seçilmiş uygulama okullarına yazılı olarak bildirir.
5. Fakülte ya da bölüm uygulama koordinatörü, seçilen ve milli eğitim müdürlüğünce onaylanan okullara giderek okul koordinatörü ile birlikte uygulama psikolojik danışmanlarını/rehber öğretmenlerini belirler.
6. Uygulama okulu koordinatörü, fakülte uygulama koordinatörünün gönderdiği psikolojik danışman adaylarının ve uygulamadan sorumlu öğretim elemanlarının listesini ilgili alan uygulama psikolojik danışmanlarına/rehber öğretmenlerine dağıtır ve onlarla birlikte **Okullarda rehberlik ve psikolojik danışma** uygulamaları programını ve takvimini hazırlar. Uygulama sürecinde psikolojik danışman adaylarının izleyecekleri okul içi etkinlikleri uygulama öğretmeni ile birlikte düzenler.
7. Uygulama psikolojik danışmanı/rehber öğretmeni, psikolojik danışman adayları ve uygulama öğretim elemanları ile birlikte uygulama sürecinde izleyecekleri etkinliklerin, gözlemlerin ve değerlendirmelerin haftalara göre dağılımını gösteren bir uygulama çizelgesi hazırlar.
8. Uygulama psikolojik danışmanı/rehber öğretmeni ve uygulama öğretim elemanı izlediği derslerle ilgili gözlemlerini dersten sonra psikolojik danışman adayları ile gözden geçirir, yapıcı bir eleştiri ile

tartışarak psikolojik danışman adayına zayıf yönlerini anlaması ve kendisini geliştirmesi için dönüt verir.

9. Psikolojik danışman adayları uygulama çizelgesinde belirtilen tüm etkinlikleri yerine getirir. Uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanından aldığı dönütler doğrultusunda kendini geliştirir.
10. Etkinliklerin gerçekleştirilmesinde psikolojik danışman adayları bir başka öğretmen adayı ile yardımlaşabilir ve birlikte çalışabilir. Bu durumda sorumlulukların da eşit olarak paylaşılması gerekir.
11. Uygulama öğretim elemanı, psikolojik danışman adayları ile birlikte her hafta okulda yapılan uygulamalarla ilgili gelişmeleri gözden geçirir. Böylece öğretmen adayının uygulamalarda saptadığı ya da karşılaştığı sorunlar üzerinde daha kapsamlı tartışmalar yapılır.
12. Uygulamalar sonunda psikolojik danışman adayı devam çizelgesi, psikolojik danışman adayları için danışma gözlem formu, rapor örnekleri ekte verilmiştir. Psikolojik danışman adayının her hafta yapacağı etkinlikler aşağıda verilmiştir. İlgili formların dosyalanarak uygulama öğretim elemanına verilmesi gerekmektedir.

Psikolojik danışman adayından gerekli planlamaları ve hazırlıklarını yaptıktan sonra en az 3 oturumluk bireyle psikolojik danışma/görüşme yapmaları istenmektedir. Bireysel psikolojik danışma uygulaması/görüşme için okul psikolojik danışmanının/rehber öğretmenin uygun bulunduğu uygulama okulunun öğrencileriyle (kişisel, özel, psikolojik sorunlar olmaması ve psikiyatrik tedavi almıyor olması kaydıyla) ailesinin izni ve onayı alınarak eğitsel, mesleki, sosyal alanlardaki sorunlar için danışmanlık/görüşme yapılmalıdır. Yapılacak görüşme/görüşmelerin görüşme formlarıyla yürütülmesi ve her oturum için görüşme formların uygulama yapılan okulun okul rehberlik servisine teslim edilmesi gerekmektedir. İlgili öğretim elemanından ve rehber öğretmenden geri bildirim alınmadan ve izin alınmadan bir sonraki görüşme yapılmamalıdır.

Psikolojik danışman adayından gerekli planlamaları ve hazırlıklarını yaptıktan sonra sosyal-duygusal, akademik ve kariyer gelişimi alanlarından birer rehberlik etkinliği uygulamaları istenir. Rehberlik etkinlikleri için uygulama psikolojik danışmanı/rehber öğretmeni ile önceden anlaşarak ders anlatılacak sınıf ve rehberlik etkinliği belirlenir. Plânlama, kaynak araştırması, ders plânının hazırlanması, araç - gereç temini, konu ile ilgili değerlendirme sorularının hazırlanması gibi süreçler tamamlanarak rehberlik etkinliği gerçekleştirilir. Daha sonra etkinlikle ilgili düşünceler, yapılanlar ve yapılamayanlar, psikolojik danışmanının/rehber öğretmenin tavsiye ve eleştirileri gibi hususlar bir rapor haline getirilerek öğretim elemanına sunulur. Kalan saatler de de etkinliklere hazırlıklar, çalışma ve sonuç raporlarının yazılması ve yapılan çalışmaların dosyalanması istenir.

Psikolojik danışman adayından okulda yapması istenen çalışmalar şunlardır: Özellikle o gün yapacağı çalışmalarla ilgili son hazırlıkları yapmak, yapacağı çalışmayla ilgili materyalleri hazırlamak, yaptığı çalışmayla ilgili olarak uygulama psikolojik danışmanı/rehber öğretmeni ile görüşmek. Kısaca psikolojik danışman adayı okulda gününü gözden geçirir, değerlendirir ve plânlamalar yapar. Zamanı kalırsa uygulama psikolojik danışmanının/rehber öğretmenin yapacağı diğer çalışmaları izler. Psikolojik danışman adayının okulda geçireceği bu zamanı nasıl kullanacağı kuşkusuz onun okuldaki uygulama programına bağlı olacaktır. Uygulama öğretim elemanı psikolojik danışman adayı ile teorik dersinde okullarda yapılan uygulamalarla ilgili gelişmeleri tartışır ve değerlendirmeler yapar, bazen de okullara giderek psikolojik danışman adayını izler ve psikolojik danışman adayının gelişmesine katkı sağlayacak yapıcı önerilerde bulunur.

Bu süreçte, uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni psikolojik danışman adayına yardım ve destek sağlar ve psikolojik danışman adayı ile yakın işbirliği yapar. Uygulama psikolojik danışmanı/rehber öğretmeni, psikolojik danışman adayının yaptığı çalışmaları belli programa göre birçok kez baştan sona gözlemler. Psikolojik danışman adayı uygulama psikolojik danışmanı/rehber öğretmeni ve uygulama öğretim elemanı ile yaptığı görüşmelerde üzerinde durulan noktaları, bunlarla ilgili önerileri dikkatle not alır, bu öneriler üzerinde düşünür ve çalışmalarını bunları dikkate alarak sürdürür.

Uygulama Deneyimlerinin Kaydedilmesi ve Dosyalanması

Okullarda rehberlik ve psikolojik danışma uygulaması ile ilgili dosya tutulması çok önemlidir. Bu dosya, içindeki yaprakların kolayca ekleme ve çıkarma yapılmasına uygun olmalıdır.

1. Dosyanın başına tüm dönem içinde yapılacak etkinliklerin zaman çizelgesi ve psikolojik danışman adayının çalıştığı sınıfların bir listesi konmalıdır.
2. Psikolojik danışman adayı yaptığı çalışmaların plânlarını ve o derslerle ilgili notlarını ayrı bölümler halinde sırayla dosyaya yerleştirmelidir.
3. Psikolojik danışman adayı her çalışmasından sonra kendi çalışmasını değerlendirerek yazmalıdır.
4. Çalışmalarda yapılan etkinlikler, uygulanan yöntem ve teknikler, çalışma yaprakları, yapılan görüşmelerin ve etkinliklerin değerlendirmeleri dosyada bulunmalıdır.
5. Dosyada ayrıca uygulama okulunun yönetim ve akademik yapısı ile ilgili bilgiler, uygulama psikolojik danışmanlarının/rehber öğretmenlerinin listesi, okulda uyulması gereken kurallar, yönerge ve yönetmelikler yer almaktadır.
6. Psikolojik danışman adayı **Okullarda rehberlik ve psikolojik danışma** uygulamaları ve teorik (seminer) dersi boyunca mesleki açıdan kazandığı deneyimleri yazarak bu dosyanın ayrı bölümünde tutmalıdır.

Psikolojik danışman adayının birlikte çalıştığı uygulama psikolojik danışmanı/rehber öğretmeni ve uygulama öğretim elemanı adayın dosyasını dönem içinde belli zamanlarda incelemek isteyebilir. Psikolojik danışman adayı uygulama okulunda bulunduğu zamanlarda dosyasını yanında buldurmalı ve sürekli güncelleştirmeli. O güne kadar yapılan her dersle ilgili etkinlikler, değerlendirmeler ve ders notları tamamlanmış olarak dosyada buldurulmalıdır.

Değerlendirme

Fakültenin belirlediği esaslara göre, uygulamadan sorumlu öğretim elemanı ve uygulama psikolojik danışmanı/rehber öğretmeni, psikolojik danışman adayının başarısını ortaklaşa değerlendirir. **Okullarda rehberlik ve psikolojik danışma** uygulamaları değerlendirme formu psikolojik danışman adayının okul psikolojik danışmanlığı becerilerindeki gelişmelerini özetlemeye elverişli bir yapıdadır. Bu nedenle gözlem sırasında doldurulan formların bir kopyası psikolojik danışman adayına verildiğinden, psikolojik danışman adayı gelecekteki çalışmalarını bu formda belirtilen görüşlerden yararlanarak zayıf yönlerini **Okullarda rehberlik ve psikolojik danışma** uygulamaları bitmeden önce düzeltebilir ve psikolojik danışmanlığa daha nitelikli olarak başlama olanağı bulabilir.

1. **Okullarda rehberlik ve psikolojik danışma** uygulamaları sırasında psikolojik danışman adayının düzenlediği dosya, adayın **Okullarda rehberlik ve psikolojik danışma uygulamaları** ve teorik dersinde gösterdiği gelişmelerin ve yaptığı etkinliklerin değerlendirilmesinde en önemli ölçüttür.
2. Gözlem yapan uygulama öğretmeni ya da uygulama öğretim elemanı doldurduğu Ders Gözlem Formunu psikolojik danışman adayına dersin bitiminde gösterir, psikolojik danışman adayının güçlü ve zayıf yönlerini belirleyen, sözlü ya da yazılı yapıcı dönütler verir.
3. Psikolojik danışman adayının, Okullarda rehberlik ve psikolojik danışma uygulamalarında gösterdiği gelişmeler ve eriştiği öğretmen düzeyi ders gözlem formları esas alınarak izlenir. Bu ders gözlem formlarına dayalı olarak psikolojik danışman adayının uygulama başarı notu Okullarda Rehberlik Ve Psikolojik Danışma Uygulamaları Değerlendirme Formu doldurularak belirlenir. Bu form, uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni tarafından doldurulur, ancak psikolojik danışman adayının başarı notu uygulama öğretim elemanınca verilir.

OKULLARDA REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA UYGULAMASI ÇALIŞMA PLANI KONTROL LİSTESİ VE DEVAM ÇİZELGESİ

	Etkinlik Konuları	Etkinliğin İçeriği	Psikolojik Danışman Adayının İmzası	Tarih
1	Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisini Tanıma (Form 1)	Okul rehber öğretmeni/psikolojik danışmanı ile görüşülmesi, yapılacak etkinliklerin programının birlikte incelenmesi. Rehber Öğretmen /Psikolojik Danışman Bilgileri (Öğrenim bilgisi, kıdem vs). Rehberlik Servisine İlişkin Bilgiler (Servisin fiziksel, teknolojik olanaklar vs)		
2	Okul RPD Servisinde Tutulan Dosya, Form ve Mevzuat (Form 2)	Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma servisinde tutulan dosyaların, formların; okul rehberlik hizmetleri mevzuatının incelenerek raporlaştırılması.		
3	Okul Rehber Öğretmeni ve Psikolojik Danışmanın Bir Günü (Form 3)	Okul rehber öğretmeni ve psikolojik danışmanının okulda bir gün boyunca yaptığı rehberlik çalışmalarının gözlenmesi ve raporlaştırılması		
4	Okul Rehber Öğretmeni ve Psikolojik Danışmanın Yer Aldığı Kurullar (Form 4)	Okul rehber öğretmeni ve psikolojik danışmanının okulda ve RAM'da yer aldığı kurulların ve görevlerinin incelenmesi ve raporlaştırılması		
5	Bireylere Verilen Danışmanlık Hizmetleri (Form5)	Okul RPD Servisine yapılan başvuruların nedenlerinin ve biçimlerinin araştırılıp incelenmesi ve başvuru yapan kişilerin gruplandırılarak raporlaştırılması		
6	Okul RPD Servisi Psikososyal Koruma, Önleme, Müdahale Hizmetleri (Form 6)	Okul Psikososyal Müdahale Ekibi çalışmalarının ve Okul Psikososyal Müdahale Planının İncelenmesi; "şiddet, kaygı, madde bağımlılığı, teknoloji bağımlılığı, istismar, ihmal, tedbir kararı verilen öğrenciler vs" yönelik müdahale çalışmalarının incelenmesi ve raporlaştırılması		
7	Kariyer Gelişim Alanında Rehberlik Hizmetleri (Form 7)	Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi tarafından meslek ve kariyer danışmanlığına yönelik uygulanan envanter ve ölçeklerin incelenmesi ve raporlaştırılması		
8	Sosyal ve Duygusal Gelişim Alanında Rehberlik Hizmetleri (Form 8)	Okul RPD Servisi tarafından sosyal ve duygusal gelişim alanında rehberlik hizmetleri kapsamında uygulanan test, anket, ölçek vs. incelenmesi ve raporlaştırılması		
9	Akademik Gelişim Alanında Rehberlik Hizmetleri (Form9)	Okul RPD Servisi tarafından yürütülen akademik gelişim alanındaki rehberlik çalışmalarının incelenmesi ve raporlaştırılması		
10	RAM ile İşbirliği (Form 10)	Rehberlik Araştırma Merkezi'ne öğrenci yönlendirme, yönlendirme nedenleri, sürecin takibi, aksaklık yaratan faktörler hakkında bilgi edinme ve raporlama.		
11	Özel Eğitim Hizmetleri (Form 11)	Özel eğitime gereksinim duyan öğrencilerin tanılama, izleme, değerlendirme süreçleri ve eğitimi (BEP, ZEP) hakkında bilgi edinilmesi ve raporlaştırılması		
12	Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetlerinin Değerlendirilmesi (Form 12)	Okulda yürütülen rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin eksiklikleri, yürütülmesinde yaşanan sorunlar, eleştiri ve önerileri içeren değerlendirme raporunun hazırlanması.		

Uygulama Psikolojik Danışmanı
Adı-soyadı/İmza

Uygulama Öğretim Elemanı
Adı-soyadı/İmza

Uygulama Okul Müdürü
Adı-soyadı/İmza

**OKULLARDA REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA UYGULAMASI
ETKİNLİKLERİNİN AYRINTILI AÇIKLAMASI**

	Etkinlik Konuları	Etkinliğin İçeriği
1	Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisini Tanıma (Form 1)	<p>Okul rehber öğretmeni/psikolojik danışmanı ile görüşülmesi, yapılacak etkinliklerin programının birlikte incelenmesi.</p> <p>Psikolojik Danışman/Rehber Öğretmen Bilgileri (Öğrenim bilgisi, kıdem vs)</p> <p>Rehberlik Servisine İlişkin Bilgiler (Servisin fiziksel, teknolojik olanaklar vs)</p> <p>Aday Psikolojik Danışmanlar, Okul Psikolojik Danışmanı ile tanışacaktır. Yapılandırılmış Görüşme” yapacaktır. Görüşme sonuçları raporlaştırılacaktır.</p> <p>Okul Psikolojik Danışmanına sorulacak sorular şunlardır:</p> <p>Okul Psikolojik Danışmanın Eğitimi: Üniversite, Fakülte ve Bölümünüz nedir?</p> <p>Okul Psikolojik Danışmanı Olarak Kaç Yıldır Görev Yapıyorsunuz?</p> <p>Okuldaki Psikolojik Danışman Sayısı ve Öğrenci Sayısı nedir?</p> <p>Okuldaki Toplam Personel ve Öğrenci Sayısı</p> <p>Okulun Bulunduğu Çevrenin Sosyo-Kültürel Dokusu</p> <p>Koronavirüs Salgını ve Pandemi Sürecinin Okul PDR Hizmetlerine Etkisi</p> <p>PDR Servisinin Çalışma Saatleri</p> <p>Mesleğinizi yaparken karşılaştığı zorluklar nelerdir?</p> <p>Psikolojik Danışman olarak, Psikolojik Danışma ve Rehberlikle ilgili olarak hangi hizmetleri veriyorsunuz?</p> <p>Örneğin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bireyi Tanıma (Psikolojik Testler ve Test Dışı Tekniklerin uygulanması). Hangi Testleri ve Test-Dışı Teknikleri uygulanıyor? • PDR Müdahaleleri ile ilgili (Bireysel-grupla psikolojik danışma, psikoeğitim, sınıf rehberliği, akran yardımcılığı) Yapılan Çalışmalar • Öğrenciler için Sosyal-Duygusal, Akademik ve Kariyer Gelişim Alanlarındaki Rehberlik Çalışmaları • PDR Servisinin Gelişimsel ve Önleyici Rehberlik Kapsamındaki Çalışmaları • Aileler İçin Ebeveyn Konsültasyon, Ebeveyn Eğitimi Çalışmaları • Sınıf Rehber Öğretmenleri ve Diğer Öğretmenler için Bireysel-Grupla Konsültasyon Çalışmaları • PDR Servisi ile Okul İdaresi Koordinasyon Çalışmaları • Veli Görüşmesi ve Veli Konferansı, • Vak’a Yönetimi, • Sevk Etme- Refere Etme v.b.
2	Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisinde Tutulan Dosya, Form ve Mevzuat (Form 2)	<p>Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma servisinde tutulan dosyaların, formların; okul rehberlik hizmetleri mevzuatının incelenerek raporlaştırılması.</p> <p>Aday Psikolojik Danışmanlar, PDR ile İlgili Programların İncelemesi yaparak, raporlaştırılacaktır.</p> <p>Okul PDR Programının İncelenmesi (elektronik ortamda örneğini alınız)</p> <ul style="list-style-type: none"> • PDR Programının nasıl hazırlandığı konusunu psikolojik danışmanla görüşünüz. • Akademik gelişim alanında PDR hizmetlerine ne kadar yer verilmiş? • Kariyer gelişim alanında PDR hizmetlerine ne kadar yer verilmiş? • Sosyal ve duygusal gelişim alanında PDR hizmetlerine ne kadar yer verilmiş? • Psikolojik Danışmanların Uygulamada karşılaştıkları sorunları öğreniniz. • MEB’in hazırladığı Rehberlik Etkinliklerinin, Programlarında ne kadar yer aldığını görüşünüz. Görüşme sonuçlarını Forma kaydediniz.

		<ul style="list-style-type: none"> Sınıf Rehberlik Programlarının İncelemesi yapılacaktır. Genel değerlendirmelerinizi forma yazınız. (elektronik ortamda örneğini alınız) Öğrenciler, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği'ni, MEB Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Etik Yönergesi'ni ve E- rehberlik Modülünü ayrı ayrı inceleyerek birer değerlendirme raporu hazırlar ve bu rapor uygulama dosyasına eklenir. *
3	Okul Rehber Öğretmeni ve Psikolojik Danışmanın Bir Günü (Form 3)	<p>Okul rehber öğretmeni ve psikolojik danışmanın okulda bir gün boyunca yaptığı rehberlik çalışmalarının gözlenmesi ve raporlaştırılması</p> <ul style="list-style-type: none"> Aday Psikolojik Danışmanlar, Okul Psikolojik Danışmanın okulda bir gün boyunca görevi ile ilgili olarak yaptığı etkinlikleri ve görevi olmayan etkinlikleri ayrıntılı gözlemleyerek, gözlem sonuçlarını Forma yazacaktır. Örneğin: Bireyi Tanıma (Psikolojik Testler ve Test Dışı Teknikler), (Psikolojik Danışma (Bireysel-Grupla-Aile), Kariyer Gelişim Alanında Rehberlik ve Akademik Gelişim Alanında Rehberlik (Bireysel-Grupla), Konsültasyon, Koordinasyon, Veli Görüşmesi ve Veli Konferansı,Vak'a Yönetimi, Sevki Etme- Refere Etme v.b. Okul Psikolojik Danışmanın PDR ile ilgili olmayan yaptıkları etkinlikler de ayrı-ayrı Forma yazılacaktır.
4	Okul Rehber Öğretmeni ve Psikolojik Danışmanın Yer Aldığı Kurullar (Form 4)	<p>Okul rehber öğretmeni ve psikolojik danışmanın okulda ve RAM'da yer aldığı kurulların ve görevlerinin incelenmesi ve raporlaştırılması</p> <ul style="list-style-type: none"> Okul Rehberlik Hizmetleri Yürütme Komisyonunun Yapısı ve Faaliyetleri Öğrencilerin okul psikolojik danışma ve rehberlik programı çerçevesinde öğrenci ihtiyaçlarına yönelik, okul psikolojik danışmanı tarafından belirlenecek konularda okul rehberlik servisi panosunda paylaşılacak üzere <u>birer pano ve broşür hazırlamaları</u> ve buna ilişkin tüm dokümanları uygulama değerlendirme dosyasına ekleyerek raporlaştırmaları beklenmektedir. *
5	Bireylere Verilen Danışmanlık Hizmetleri (Form5)	<p>Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisine yapılan başvuruların nedenlerinin ve biçimlerinin araştırılıp incelenmesi ve başvuru yapan kişilerin gruplandırılarak raporlaştırılması</p> <p>Danışanların PDR Servisine Başvuru Biçimleri ve Nedenleri incelenerek, raporlaştırılacaktır.</p> <ul style="list-style-type: none"> Bireylerin Başvuru Biçimleri (Kendisi başvurdu, öğretmeni, yönetici personel ya da velisi gönderdi vb.) Başvurma Nedenleri (Nedenlerin sorun alanlarına göre dağılımı ve sayıları) Yardım süreci ile ilgili bilgiler nelerdir? Yapılan Görüşme Sayısı Bireysel Rehberlik Hizmetleri (Psikolojik danışma, sosyal ve duygusal gelişim alanında rehberlik, akademik gelişim alanında rehberlik, kariyer gelişim alanında rehberlik) Sayıları Grup Rehberliği (Sosyal ve duygusal gelişim alanı, akademik gelişim alanı, kariyer gelişim alanı) <p>Aday Psikolojik Danışman, Okul Psikolojik Danışmanı ile Ailelerin İlişkileri ve PDR uygulamalarına yönelik "Görüşme" ve "Gözlem" yolu ile bilgi toplayarak, raporlaştıracaktır.</p> <p>Aşağıdaki sorulara cevap veriniz:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ailelerin psikolojik danışma ve rehberlik servisine ilişkin tutumları nasıldır? Okul psikolojik danışma ve psikolojik danışma ve rehberlik servisinin velilere yönelik çalışmaları nelerdir?: Psikolojik Danışman, Ailelerle "Veli Görüşmesi "Yapıyor mu?

		<ul style="list-style-type: none"> • Psikolojik Danışman, Anne-Babalara yönelik “Psiko-eğitim Grup Çalışmalarını “ yapıyor mu? • Psikolojik Danışman, Aile-içi İletişim, Ergenlik Dönemi, Anne-Baba Tutumları, Sınav Sistemi, Etkin Çalışma Yöntemlerinde Anne-Babaya Düşen Görevler v.b. Konularda “Veli Konferansı” yapıyor mu? • Okul psikolojik danışmanının/rehber öğretmeninin uygun bulduğu bir öğrenciyle bireysel psikolojik danışma görüşme planlanması**
6	Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi Psikososyal Koruma, Önleme, Müdahale Hizmetleri (Form 6)	<p>Okul Psikososyal Müdahale Ekibi çalışmalarının ve Okul Psikososyal Müdahale Planının İncelenmesi; “şiddet, kaygı madde bağımlılığı, teknoloji bağımlılığı, istismar, ihmal, tedbir kararı verilen öğrenciler vs” yönelik müdahale çalışmalarının incelenmesi ve raporlaştırılması</p> <ul style="list-style-type: none"> • Okul Psikososyal Müdahale Planının İncelenmesi • Okul Psikososyal Müdahale Ekibi Çalışmalarının İncelenmesi; • Psikoeğitim Sayısı (Sınıflarda yapılan etkinlik ve çalışmalar) • Psikolojik Bilgilendirme (Psikoeğitimin içeriği ve kapsamına yönelik seminer, kurs, toplantı vs) • Grupla Psikolojik Danışma Sayısı (Travma sonrası yapılan çalışmalar) • Psikososyal Aile Eğitimi Sayısı • Şiddet, Madde Bağımlılığı, Sınav Kaygısı vs. Alanlarda Yapılan Çalışmalar • Belirlenen Öğrenciyle Görüşmeye Başlanması**
7	Kariyer Gelişim Alanında Rehberlik Hizmetleri (Form 7)	<p>Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi tarafından meslek ve kariyer danışmanlığına yönelik uygulanan envanter ve ölçeklerin incelenmesi ve raporlaştırılması</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meslek Tanıtımıyla İlgili Yapılan Çalışmalar • Uygulanan Test, Envanter, Ölçekler • Ziyaret Edilen Üst Öğrenim Tür/Sayıları • Ziyaret Edilen İşyeri Tür/Sayıları <p>Okul Psikolojik Danışmanının yapmış olduğu bir “Grup Rehberliği” Programının gözlemi yapılarak sonuçları kaydedilecektir ve raporlaştırılacaktır. Psikolojik Danışmanla görüşerek, bu etkinliğin ne zaman yapılacağı planlanmalıdır.</p> <p>Raporda, şu soruların cevabı olmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rehberlik Uygulamasının Adı: • Uygulamanın Kimlere Yapıldığı: • Uygulamanın Amacı: • Uygulamada Kullanılan Araç Gereçler: • Süreç (Yapılan Uygulamayı Aşamalı Olarak Yazınız): • Değerlendirme (uygulama esnasındaki grup atmosferi, danışanların tepkileri, etkinliğin amacına ulaşp ulaşmadığı vs): • Grup Rehberliği Uygulaması ile ilgili Olarak Kendi görüşlerinizi Forma yazınız. • Öğrencilerin uygulama sürecinde her bir gelişim alanından (Sosyal-duygusal, akademik ve kariyer) birer sınıf rehberlik etkinliği seçerek uygulamaları ve uygulama sürecini “Sınıf Rehberlik Etkinliği Planlama ve Değerlendirme Formu”nu kullanarak raporlaştırmaları beklenmektedir. Sınıf rehberlik etkinlikleri seçilirken Milli Eğitim Bakanlığı’nın 2021-2022 eğitim öğretim yılı için belirlediği genel, yerel hedefler ile uygulama okulunun özel hedefleri, öğrencilerin ihtiyaçları ve gelişimsel özellikleri göz önünde bulundurulmalıdır. MEB ORGM tarafından yayınlanan sınıf rehberliği etkinlikleri kitaplarında yer alan etkinliklerden seçim yapılabilir (bk. https://orgm.meb.gov.tr/www/icerik_goruntule.php?KNO=1777). * • Belirlenen Öğrenciyle Görüşmenin Sürdürülmesi**

8	<p>Sosyal ve Duygusal Gelişim Alanında Rehberlik Hizmetleri (Form 8)</p>	<p>Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi tarafından sosyal ve duygusal gelişim alanında rehberlik hizmetleri kapsamında uygulanan test, anket, ölçek vs. incelenmesi ve raporlaştırılması</p> <p>Bireylere Uygulanan Test, Anket, Ölçek İsim/Sayıları</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uygulama sürecinde her öğrencinin okullarda/kurumlarda okul psikolojik danışmanının onay verdiği 1 bireyi tanıma tekniğini (kimdir bu, kime göre ben neyim, sosyometri testi, devamsızlık nedenleri anketi, başarısızlık nedenleri anketi vb.) uygulaması, değerlendirmesi ve raporlaştırması beklenmektedir. Seçilen teknikler; öğrencilerin ihtiyaçlarına ve gelişimsel özelliklerine uygun ve gruplara uygulanabilir nitelikte olmalıdır. Uygulamalar sonucunda elde edilen veriler değerlendirilip raporlaştırıldıktan sonra bir kopyası okul PDR servisine verilmeli, bir örneği de uygulama dosyasına eklenmelidir.* <p>Öğrencilerin PDR ile İlgili Algıları 4 Öğrenciye (2 Kız ve 2 Erkek) sorularak, sonuçları Forma yazılıp, raporlaştırılacaktır.</p> <p>Formdaki soruları okulda öğrenim gören 4 danışana (öğrenciye) (2 kız, 2 erkek) sorarak, PDR hizmetlerine ilişkin algılarını belirtiniz.</p> <p>Şu soruları sorunuz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psikolojik Danışma ve Rehberlik Servisinin yerini biliyor musunuz? • Psikolojik Danışma ve Rehberlik hizmetleri ne amaçla yapılıyor? • Okulunuzda gerçekleştirilen Psikolojik Danışma ve Rehberlik hizmetleri nelerdir? • Psikolojik Danışma ve Rehberlik hizmetlerinden yardım aldınız mı? Aldıysanız hangi konudadır? (Danışan, söylemek istemezse zorlamamayınız) • Okulda gerçekleştirilen Psikolojik Danışma ve Rehberlik faaliyetlerinin yararlı olduğunu düşünüyor musunuz? • Okulunuzda daha başka ne tür Psikolojik Danışma ve Rehberlik etkinlikleri yapılmasını istersiniz? • Belirlenen Öğrenciyle Görüşmenin Sürdürülmesi**
9	<p>Akademik Gelişim Alanında Rehberlik Hizmetleri (Form 9)</p>	<p>Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi tarafından yürütülen akademik gelişim alanında rehberlik çalışmalarının incelenmesi ve raporlaştırılması</p> <p>Öğrencilere Verilen Akademik Gelişim Alanında Rehberlik Hizmetlerinin İsim/Sayıları</p> <p>Psikolojik Danışmanın verdiği Konsültasyon Hizmeti incelenecektir. Psikolojik Danışmanın, Öğretmenler ve Yöneticilerle Olan İlişkilerine yönelik “Görüşme” ve “Gözlem” yolu ile bilgi toplayarak, raporlaştırılacaktır.</p> <p>Aşağıdaki sorulara cevap veriniz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Okul Psikolojik Danışmanı Öğretmenlere ve Yöneticilere “Grup Konferansları” yolu ile PDR hizmetlerini tanıtıyor mu? • Psikolojik Danışman, Öğretmenlere öğrencilerine yardımcı olmaları için v.b gibi konularda Konsültasyon Hizmetini veriyor mu? • Öğretmenlerin ve Yöneticilerin psikolojik danışma ve rehberlik servisine ilişkin tutumları nasıldır? • Okul Psikolojik Danışmanının, PDR Hizmetleri ile ilgili olarak Öğretmen ve Yöneticilerle yaşadığı olumlu yanlar ve zorluklar nelerdir? Raporlaştırın. <p>Öğrenci Görüşme Formlarının Servise Teslim Edilmesi</p>
10	<p>RAM İle İşbirliği (Form 10)</p>	<p>Rehberlik Araştırma Merkezi'ne öğrenci yönlendirme, yönlendirme nedenleri, sürecin takibi, aksaklık yaratan faktörler hakkında bilgi edinme ve raporlama.</p> <ul style="list-style-type: none"> • RAM'a Öğrenci Yönlendirme, İzleme ve Değerlendirme Süreci Hakkında Bilgi Alma • RAM'a Öğrenci Yönlendirme, İzleme ve Değerlendirme Sürecinde Yaşanan Olumsuzluklar Hakkında Bilgi Alma • Öğrencilerin, okul psikolojik danışmanının koordinasyonu ile okulun bağlı bulunduğu Rehberlik ve Araştırma Merkezi'ni dönem içerisinde bir

		defa ziyaret etmeleri ve kurumun işleyişi ve kurumda çalışan psikolojik danışmanların sunduğu PDR hizmetleriyle ilgili bilgi edinerek, elde edilen bilgileri raporlaştırmaları beklenmektedir.
11	Özel Eğitim Hizmetleri (Form 11)	<p>Özel eğitime gereksinim duyan öğrencilerin tanılama, izleme, değerlendirme süreçleri ve eğitimi (BEP, ZEP) hakkında bilgi edinilmesi ve raporlaştırılması</p> <ul style="list-style-type: none"> • Özel Eğitime Yönlendirme Süreci • Özel Eğitim Alan Öğrenci Sayısı /Sorun Türü • Kaynaştırma Öğrencisi Sayısı ve BEP İnceleme • Üstün Yetenekli Öğrenci Sayısı ve ZEP İnceleme <p>Okul Psikolojik Danışmanı ile Yapılandırılmış Görüşme yaparak, verdiği “Özel Eğitim Hizmetleri”ni Forma yazarak, raporlaştırın.</p> <p>Aşağıdaki sorulara cevap veriniz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Okulda özel alt sınıf var mı? Varsa yeri nerede, sınıf düzeni nasıl? Kaç öğrenci var? • Okuldaki kaynaştırma öğrenci sayısı kaç? • Her sınıfa düşen kaynaştırma öğrenci sayısı kaç? • Kaynaştırma öğrencilerine yönelik olarak yapılan akademik gelişim alanında rehberlik ve psikolojik danışma etkinlikleri neler? • Kaynaştırma öğrencilerine yönelik olarak kariyer gelişim alanında rehberlik ve psikolojik danışma etkinlikleri neler? • Kaynaştırma öğrencilerine yönelik olarak yapılan sosyal-duygusal gelişim alanında rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri neler? • Özel eğitime gereksinimi olan öğrencilerin ailelerine yönelik yapılan rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri neler? • Özel eğitime gereksinimi olan öğrencilerin öğretmenlerine yönelik rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri neler? • Okul Psikolojik Danışmanı olarak, Okulunuzda verilen özel eğitim hizmetlerini genel olarak değerlendiriniz. • Psikolojik danışman adayı eğer isterse özel gereksinimli bir öğrencinin kişisel, sosyal, akademik gelişimini gözlemleyerek ailesiyle görüşülmesi ve/veya öğretmenlerine konsültasyon hizmeti sunabilir ve süreci raporlaştırabilir.**
12	Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetlerinin Değerlendirilmesi (Form 12)	<p>Öğrencilerin dönem sonunda okul PDR servisinin hizmetlerini değerlendirmeleri ve görüşlerini raporlaştırarak dosyalarına eklemeleri gerekmektedir.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Okulda yürütülen rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin güçlü yanları ve sınırlılıkları, yaşanan sorunlar, eleştiri ve önerileri içeren değerlendirme raporunun hazırlanması. • Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetlerine Yönelik Değerlendirme Raporu.

***Psikolojik danışman adayının yapması zorunlu olan faaliyetler**

- Pano ve Broşür Tasarlama
- Rehberlik Araştırma Merkezi Ziyareti
- Bireyi tanıma tekniklerinden birini uygulama ve raporlaştırma
- En az 3 oturumluk öğrenci ya da veli görüşmesi
- En az 3 rehberlik etkinliği

****Psikolojik danışman adayının yapması isteğe bağlı olan faaliyetler****

- Bireysel Psikolojik Danışma
- Grupla Psikolojik Danışma
- Veli toplantısına Katılım
- Veli seminerleri
- Özel eğitimi alanında konsültasyon çalışmaları

***** Okulun özelliklerine ve şartlarına göre bu çalışma planı değiştirilebilir.**

Ek 1:

**Sinop Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı
Okullarda Rehberlik ve Psikolojik Danışma Uygulaması Etkinlik Formu
(Form)**

Öğrencinin Adı Soyadı/ Numarası:

Akademik Yılı/Dönemi:

Uygulama Okulu:

Tarih:

Uygulama Haftası:

Etkinlik Konusu:	
Etkinlik Açıklaması:	
Etkinlikle İlgili Gene Bilgiler/ Varsa Sayısal Veriler:	
Öğrencinin Etkinliğe İlişkin Değerlendirmesi (En az 150 kelime):	
Okul Psikolojik Danışmanı/ Rehber Öğretmeni Adı- Soyadı/İmza:	Uygulama Öğretim Elemanının Adı-Soyadı/İmzası:

Ek 2:

**T.C.
SİNOP ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ**

**OKULLARDA REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA UYGULAMASI DERSİ
ÇALIŞMA PLÂNI**

HAFTA	SEMİNER	ETKİNLİKLER	SON TESLİM TARİHİ
1. Hafta	Genel bilgiler		
2. Hafta	Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması		
3. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması		
4. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması		
5. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması		
6. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması		
7. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması		
8. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması		
9. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması		
10. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması		
11. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Ödevin açıklanması		
12. Hafta	Ödevle ilgili dönütler Ödevin teslim edilmesi Yarıyıl sonu değerlendirmesi		

Ek 3:

T.C.
SİNOP ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

OKULLARDA REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA UYGULAMASI ETKİNLİK
GÖZLEM FORMU

Adı Soyadı : **Programı ve Öğretim Türü** :
Numarası : **Gözlenen Sınıf ve Öğrenci** :
Sayısı
Uygulama : **Gözlenen Ders ve Konu** :
Okulu
Gözlemci : **Gözlem Tarihi** :

No	KONU ALANI VE ALAN EĞİTİMİ	Toplam Puan	Verilen Puan
1	KONU ALANI BİLGİSİ Psikolojik danışmanlık ve rehberlik programının temel kavramları, ilkeleri, kuramları, yöntem ve tekniklerine yönelik bilgi sahibi olma.	8	
2	ALAN EĞİTİMİ BİLGİSİ Psikolojik danışmanlık ve rehberlik yaklaşımları, becerileri, yöntemleri ve tekniklerini uygun bir şekilde bireysel ve grupla psikolojik danışma ve rehberlik uygulamaları ile ilişkilendirebilme, Öğrencilerin içinde bulunduğu gelişim dönemine özgü bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal özelliklerini, gelişimsel ihtiyaçlarını, bireysel farklılıklarını ve uyum problemlerini değerlendirebilme	10	
3	PLANLAMA Yıllık, haftalık ve günlük gelişimsel rehberlik çalışma planı (takvimi) hazırlama, akademik, kariyer, sosyal ve duygusal gelişim alanlarında rehberlik etkinlikleri planlama, amaçları ve hedefleri belirtme, uygun yöntem ve teknik seçimi, uygun materyal seçme, uygun değerlendirme belirleme.	13	
4	ÖĞRETİM SÜRECİ Yöntem ve teknikleri, zamanı verimli kullanma, bireysel farklılıkları dikkate alma, öğrenci katılımını sağlama, materyal kullanma, dönüt verme ve değerlendirme. Psikolojik danışmanlık ve rehberlik yaklaşımları, becerileri, yöntemleri ve tekniklerine uygun olarak bireysel ve grupla psikolojik danışma ve rehberlik uygulamalarını gerçekleştirebilme Öğrencilerin bireysel farklılıklarına, içinde buldukları gelişim döneminin özelliklerine, ihtiyaçlarına ve problemlerine yönelik uygun müdahale stratejilerini, araç-gereçleri/materyalleri belirleme ve dönüt verme	18	
5	SINIF YÖNETİMİ Psikolojik danışma ve rehberlik uygulamalarına (etkinliklerine/oturumlarına) uygun bir başlangıç yapabilmek, Uygulamaların başında ve süresince öğrencilerin motivasyonunu arttırabilme ve bilgi verebilme Etkinlikleri/oturumları uygun sonlandırma ve öğrencilerin olumlu duygularla ayrılmasını sağlayabilme, Etkinliklere/oturumlara ilişkin ödev verebilme	20	
6	İLETİŞİM Öğrencilerle etkili iletişim kurma, anlaşılır açıklamalar ve yönergeler verme, konuya uygun sorular sorma, ses tonunu etkili kullanma, öğrencileri ilgiyle dinleme, beden dilini etkili kullanma. Terapötik becerileri etkili şekilde kullanabilme	15	
7	DEĞERLENDİRME ve KAYIT TUTMA Etkinliklerde ve oturumlarda hedeflenen yeterliklere uygun değerlendirme materyali hazırlayabilme ve kullanabilme Öğrencilere dönüt verme, değerlendirme kayıtlarını tutma. Okuldaki psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin eksikleri/yürütülmesindeki sorunları değerlendirebilme, Okuldaki psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin eksikleri/yürütülmesindeki sorunlara yönelik önerilerde bulunabilme	8	
8	DİĞER MESLEKİ YETERLİLİKLER Meslekle ilgili yasa ve yönetmeliklerin farkında olma, mesleki önerilere açık olma, okul etkinliklerine katılma, davranışlarıyla örnek olma.	8	
	OKUL PSİKOLOJİK DANIŞMAN ADAYININ TOPLAM PUANI ve NOTU	100	

(Bu formu doldurduktan sonra, psikolojik danışman adayının nitelikli yetişmesi ve beklentilerinin sınanması amacıyla, sonuçları adayla paylaşınız.)

Aday hakkında eklemek istediğiniz görüşler varsa belirtiniz (Formun arkasını da Kullanabilirsiniz):

Ek 4:

T.C.
SİNOP ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
202... - 202... ÖĞRETİM YILIYARIYILI OKULLARDA REHBERLİK VE
PSİKOLOJİK DANIŞMA UYGULAMALARI DERSİ GÜNLÜK DEVAM ÇİZELGESİ

Uygulama Yapılan Okul:
Uygulama Öğrencisinin Adı ve Soyadı:

Uygulama Akışı	Tarih	Saat	Yapılan Çalışmalar	Öğrenci İmzası
1. Hafta				
2. Hafta				
3.Hafta				
4.Hafta				
5.Hafta				
6. Hafta				
7. Hafta				
8. Hafta				
9. Hafta				
10. Hafta				
11. Hafta				
12. Hafta				

Uygulama Psikolojik Danışmanı
Adı-soyadı/İmza

Uygulama Okul Müdürü
Adı-soyadı/İmza
Mühür

Ek 5:

T.C.
SİNOP ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

**202... - 202... ÖĞRETİM YILIYARIYIL OKULLARDA REHBERLİK VE
PSİKOLOJİK DANIŞMA UYGULAMASI DERSİ DEĞERLENDİRME FORMU**

PSİKOLOJİK DANIŞMAN ADAYININ ADI SOYADI	:						
NUMARASI	:						
PROGRAMI ve ÖĞRETİM TÜRÜ	:						
UYGULAMA OKULU	:						
UYGULAMA ÖĞRETİM ELEMANI	:						
		ARA DEĞERLENDİRME			YARIYIL SONU DEĞERLENDİRMESİ		
		U.P.D.	U.O.M	U.Ö.E.	U.P.D.	U.O.M.	U.Ö.E.
1. Psikolojik danışman adayının derslere devamı ve ilgisi (20 PUAN)							
2. Psikolojik danışman adayının mesleğine uygun tutum ve davranışları (20 PUAN)							
3. Psikolojik danışman adayının fakülte ve uygulama okulundaki görevliler ve öğrencilerle olan iletişimi (20 PUAN)							
4. Psikolojik danışman adayının okul deneyiminin raporlaştırılması (40 PUAN)							
ARASINAV/ YARIYIL SONU NOTLARI TOPLAMI							
ARASINAV/ YARIYIL SONU NOTLARI							
AÇIKLAMALAR:							

Uygulama Psikolojik Danışmanı
Adı Soyadı
İmza

Uygulama Okul Müdürü
Adı Soyadı
İmza ve Mühür

Uygulama Öğretim Elemanı
Adı Soyadı
İmza

U.Ö.E. : Uygulama Öğretim Elemanı
U.P.D. : Uygulama Öğretmeni
U.O.M.: Uygulama Okul Müdürü

Ek 6:

Görüşme Değerlendirme Formu

Görüşme Değerlendirme Formu

Aday:

1. Görüşme No:
2. Danışanın yaşı: Sınıfı:
3. Görüşmelerin özeti: (Danışan hangi konuyla ilgili görüşmelere başladı. Danışmaya yönelik ilgi ve tutumu nasıldı? Konusuyla ilgili anlattıklarının kısaca aktarılması)

Başlangıç Aşamasında Görüşmelerin Değerlendirilmesi (I. ve II. Görüşme)

4. Başlangıç aşamasında hangi becerileri kullandınız? Örnekler veriniz.
5. Başlangıç aşamasında sizi en çok zorlayan konu/lar (becerileri kullanma ya da danışanın davranışları vb...) ne/ler oldu?
6. Rapport kurma aşamasında hangi psikolojik danışma becerilerinden yararlandınız? Danışanınız ile aranızda güven, yakınlık ve içtenlik yaşantısı (rapport ilişkisi) oluşmaya başladığında neler yaşadınız?
7. Etkili bir şekilde kullandığınızı düşündüğünüz beceriler hangileridir?
8. Kişisel olarak geliştirme gereksinimi duyduğunuz beceriler hangileridir?
9. Başlangıç aşamasında kendi tepkilerinizle ilgili düşüncelerinizi yazınız.

Gelişme Aşamasında Görüşmelerin Değerlendirilmesi (III., IV. ve V. Görüşme)

10. Gelişme aşamasında hangi becerileri kullandınız? Örnekler veriniz.
11. Gelişme aşamasında sizi en çok zorlayan konu/lar (odaklanma ya da amaç/hedef belirleme) ne/ler oldu?
12. Etkili bir şekilde kullandığınızı düşündüğünüz beceriler hangileridir?
13. Kişisel olarak geliştirme gereksinimi duyduğunuz beceriler hangileridir?
14. Gelişme aşamasında kendi tepkilerinizle ilgili düşüncelerinizi yazınız.

Sonlandırma Aşamasında Görüşmelerin Değerlendirilmesi (VI. Görüşme)

15. Sonlandırma aşamasında hangi becerileri kullandınız? Örnekler veriniz.
16. Sonlandırma aşamasında sizi en çok zorlayan konu/lar (bitmemiş işlerin ele alınamaması, danışanın sonlandırmaya direnç göstermesi vb...) ne/ler oldu?
17. Etkili bir şekilde kullandığınızı düşündüğünüz beceriler hangileridir?
18. Kişisel olarak geliştirme gereksinimi duyduğunuz beceriler hangileridir?
19. Gelişme aşamasında kendi tepkilerinizle ilgili düşüncelerinizi yazınız.
20. Genel anlamda, bir psikolojik danışman adayı olarak kendinizi nasıl değerlendiriyorsunuz? (beceriler, görüşmeye başlama, sürdürme vb...)

Ek 7:

**OKULLARDA REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA UYGULAMALARI
SINIF REHBERLİK ETKİNLİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU**

BÖLÜM 1	
Etkinliğin Adı	
Gelişim Alanı	
Yeterlik Alanı	
Kazanım/Hafta	
Sınıf Düzeyi	
Süre	
Araç-Gereçler	
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	
Etkinliğin Uygulanma Süreci (Uygulama Basamakları)	
Kazanımın Değerlendirilmesi	
Uygulayıcıya Notlar	
BÖLÜM 2	
Etkinlik Uygulama Sürecindeki Deneyimlerin ve Danışmanlık Becerilerinin Değerlendirilmesi	
Kazanımlara Ulaşılma Durumunun Değerlendirilmesi	
Uygulama Sürecinde Karşılaşılan Zorluklar ve Bulunan Çözüm Yolları	

Ek 8:

ÖĞRETİM ELEMANI OKUL ZİYARET TUTANAĞI

AKADEMİK YILI/DÖNEMİ	:		TARİH:	SAAT:
BÖLÜMÜ - PROGRAMI	:	Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık		
DERSİN KODU ve ADI	:	MBZ406 Okullarda Rehberlik Uygulaması	İMZA	
UYGULAMA ÖĞRETİM ELEMANI	:			
UYGULAMA PSİKOLOJİK DANIŞMANI	:			
SORUMLU MÜDÜR/MÜDÜR YARDIMCISI	:			

SIRA NO	ÖĞRENCİ		İMZA
	NUMARASI	ADI SOYADI	
1			
2			
3			
4			

AÇIKLAMALAR (Okul ziyaretiyle ilgili detaylar bu kısma yazılmalıdır):

--

Ek 9:

Önerilen Kaynaklar

Korkut F. (2004). *Önleyici rehberlik ve psikolojik danışma*. Anı Yayıncılık, Ankara.

Kuzgun, Y. (1997). *Rehberlik ve psikolojik danışma*. ÖSYM Yayınları, Ankara.

Özgüven, İ. E. (1998). *Bireyi tanıma teknikleri*. PDREM Yayınları, Ankara.

Yeşilyaprak, B. (2012). *Mesleki rehberlik ve kariyer danışmanlığı kuramdan uygulamaya*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Yeşilyaprak, B. (Ed.) (2013). *21. yüzyılda eğitimde rehberlik hizmetleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Önerilen Web Siteleri

Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü: <https://orgm.meb.gov.tr/>

Rehberlik Hizmetleri Mevzuat: <https://orgm.meb.gov.tr/www/rehberlik-hizmetleri-mevzuat/icerik/1359>

MEB Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği:
http://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2020_08/14231603_Rehberlik_ve_Psikolojik_Dan_YYma_Hizmetleri_Yonetmeli_Yi_2.pdf

MEB Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Etik Yönergesi:
http://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2020_08/31230349_RPDH_Etik_Yonergesi.pdf

E-Rehberlik Sistemi: http://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2020_09/08151007_2020_e-REHBERLYK_KILAVUZ.pdf

PDR Hizmetlerinde Kullanılan Form ve Ölçme Araçları:
https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2019_05/21151730_F ORM HARITASI 21.05.19 .pdf

Sınıf Rehberlik Etkinlikleri: <http://orgm.meb.gov.tr/www/milli-egitim-bakanligi-tum-sinif-seviyelerinde-sinif-rehberlik-etkinlikleri-hazirladi/icerik/1771>

Dijital Sınıf Rehberlik Etkinlikleri Platformu: <https://orgm.meb.gov.tr/disrep/index.html>

Psikososyal Destek Eğitim Programları:
https://orgm.meb.gov.tr/www/icerik_goruntule.php?KNO=1258

Psikososyal Bilgilendirme Rehberi: <http://orgm.meb.gov.tr/www/psikososyal-bilgilendirme-rehberi/icerik/1314>

Salgın Hastalık Psikoeğitim Programları: <https://orgm.meb.gov.tr/www/psikososyal-destek-egitim-programlari/icerik/1759>

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği Dergileri: <https://pdr.org.tr/2021/07/01/turk-psikolojik-danisma-ve-rehberlik-dernegi-dergileri/>

Ek 10:

**UYGULAMA ÖĞRENCİLERİNİN
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI EĞİTİM ÖĞRETİM
KURUMLARINDA YAPACAKLARI
ÖĞRETMENLİK UYGULAMASINA İLİŞKİN YÖNERGE**

Yönergeye Linkten Ulaşabilirsiniz:

https://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2020_07/13135500_Yonerge.pdf